

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 19-05-2016
Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/2235-2/19-05-2016

Ταχ. Δ/ση: ΚΗΦΙΣΙΑΣ 1-3
115 23 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210-6475600
FAX: 210-6475628

Α Π Ο Φ Α Σ Η 42/2016

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την Πέμπτη, 11.5.2016 και ώρα 10.00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Αναπληρωτής Πρόεδρος Πέτρος Χριστόφορος, και τα αναπληρωματικά μέλη, Γρηγόριος Λαζαράκος, Χαράλαμπος Ανθόπουλος, ως εισηγητής, και Παναγιώτης Ροντογιάννης, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αναστάσιου – Ιωάννη Μεταξά, Δημητρίου Μπριόλα και Αντώνιου Συμβώνη, οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Φερενίκη Παναγοπούλου, νομική ελέγκτρια, ως βοηθός εισηγητή και η Γεωργία Παλαιολόγου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με το ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/2235/08.04.2016 (αριθ. πρωτοκ. νοσοκ. .../...) έγγραφο του το Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης Ιπποκράτειο διαβιβάζει στην Αρχή αίτημα του Α για πρόσβαση σε στοιχεία μητέρων που γέννησαν άρρενα τέκνα κατά το χρονικό διάστημα από τις ...-...-... έως τις ...-...-... από το αρχείο που τηρείται στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο ως υπευθύνου επεξεργασίας, το

οποίο τηρεί πλέον τα αρχεία του Βρεφοκομείου Αγ. Στυλιανός. Ο ίδιος φέρεται ότι γεννήθηκε στις ...-...-.... Με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2131/04.4.2016 διευκρινιστικό υπόμνημα του στην Αρχή ζητεί την πρόσβαση στο αρχείο του νοσοκομείου, διότι θεωρεί ότι είναι υιοθετημένος, προς απόδειξη δε τούτου επισυνάπτει έγγραφο του Βρεφοκομείου Άγιος Στυλιανός με αύξοντα αριθμό ... στο οποίο αναφέρεται η υιοθεσία του από τους γονείς του Β και Γ. Περαιτέρω, το Κέντρο Ερευνών Ρίζες, εκπροσωπώντας τον αιτούντα αναφέρει με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2366/13.04.2016 έγγραφο του ότι το αίτημα αφορά «[...] στοιχεία μητέρων που γέννησαν τον ... (μήνα) του (έτος). Ο κύριος Α είναι αγνώστων γονέων και εγκαταλείφθηκε στο Βρεφοκομείο Αγ. Στυλιανός στις ... ολίγων ημερών». Η έκθεση τέκνων δεν συνεπάγεται άλλωστε εν προκειμένω και το άγνωστο των γεννητόρων τους, καθώς πολλάκις στο εν λόγω Βρεφοκομείο εκτίθεντο παιδιά από γνωστούς γονείς που σε διαφορετική περίπτωση δεν θα δεχόταν να αναλάβει το Βρεφοκομείο (βλ. Α. Μπρούσκου, Λόγω της Κρίσεως σας Χαρίζω το Παιδί μου, Θεσσαλονίκη 2015σελ. 182 επ.) Επίσης με το ως άνω διευκρινιστικό υπόμνημα του ο αιτών αναφέρει ότι «[ο]ι πληροφορίες που θα μου χορηγηθούν για την ως άνω χρονική περίοδο θα πρέπει εν τέλει να περιέχουν γεννήσεις και θανάτους, μόνον άρρενων τέκνων [...] να προέρχονται από τέκνα των οποίων να πιθανολογείται υιοθεσία, (λ.χ. αγνώστων στοιχείων, αγνώστου ή γνωστής μητρός, αγνώστου ή γνωστού πατρός, εγκαταλελειμμένα τέκνα κ.λ.π.)».

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις από τη βοηθό εισηγητή, η οποία παρέστη χωρίς δικαίωμα ψήφου και αποχώρησε μετά τη συζήτηση της υποθέσεως και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη αποφάσεως, κατόπιν διεξοδικής συζητήσεως,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. α' και β' του ν.2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων, ενώ «ευαίσθητα δεδομένα», είναι τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία, την κοινωνική πρόνοια, τη φυλετική προέλευση κ.α. Τα δεδομένα υιοθεσίας δεν συνιστούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, προστατεύονται όμως από ειδικότερες διατάξεις περί απορρήτου, βάσει του ν. 2447/1996, σύμφωνα και προς το άρθρο 20 παρ. 2 και 4 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης <<περί υιοθεσίας ανηλίκων>> (κύρωση με το ν.1049/1980) Για τούτο, μάλιστα, το άρθρο 8 του νόμου 2447/1996, περιλαμβάνει ειδικές εγγυήσεις, ώστε να διασφαλίζεται η μυστικότητα της υιοθεσίας, τόσο κατά τη διάρκεια της σχετικής διαδικασίας, όσο και μετά την απαγγελία της. Καθιερώνεται, επιπλέον, και ειδική υποχρέωση εχεμύθειας, ως προς την υιοθεσία ανηλίκων, για κάθε δημόσιο λειτουργό ή υπάλληλο, που έλαβε γνώση αυτής (άρθρο 9 του ίδιου

νόμου). (βλ. ΑΠΔΠΧ, Αποφάσεις 143/2001 και 52/2002).

2. Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ορίζει ότι: *«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)»*.

3. Επειδή κατά το άρθρο 12 ν. 2472/1997 το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα προσβάσεως στα δεδομένα που το αφορούν. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 1559 παρ. 2 ΑΚ, το θετό τέκνο έχει, μετά την ενηλικίωσή του, το δικαίωμα να πληροφορείται από κάθε αρμόδια αρχή τα στοιχεία των φυσικών του γονέων.

4. Επειδή, από την διάταξη του άρθρου 7 του ν. 2472/1997 προκύπτει ότι άδεια της Αρχής απαιτείται μόνο σε περίπτωση που πρόκειται για ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα. Σε περίπτωση δε που δεν πρόκειται για ευαίσθητα αλλά για απλά προσωπικά δεδομένα αρμόδιος για να κρίνει αν συντρέχει έννομο συμφέρον για την χορήγηση των δεδομένων αυτών είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας (βλ. ΑΠΔΠΧ, Γνωμοδότηση 6/2013).

5. Επειδή με την διάταξη του άρθρου 4 ν. 2472/1997 καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Συνακόλουθα, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα, πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας.

6. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: *«Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς»*.

7. Επειδή, εν προκειμένω τα συγκεκριμένα αρχεία δεν φαίνεται να περιέχουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα κατ' άρθρο 2 στοιχ. β. Ως εκ τούτου, και με την επιφύλαξη αυτή, η χορήγηση των συγκεκριμένων δεδομένων θα κριθεί βάσει του άρθρου 5 ν.2472/1997.

8. Επειδή, στο βαθμό που εμπεριέχονται στο συγκεκριμένο αρχείο προσωπικά δεδομένα που αφορούν στον ίδιο ο Α έχει δικαίωμα πρόσβασης. Ωστόσο, επειδή από την έρευνα που ζητεί να διεξαγάγει θα προβεί σε επεξεργασία και δεδομένων άλλων προσώπων, ζητεί με την ιδιότητα του

τρίτου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. θ' του ν.2472/1997, να αποκτήσει πρόσβαση σε αυτά. Επειδή δε το άρθρο 5 παρ. 2 εδ. προβλέπει ότι η επεξεργασία είναι επιτρεπτή όταν είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο τρίτος. Επειδή από την διάταξη του άρθρου 1559 παρ. 2 προκύπτει ότι συντρέχει τέτοιο έννομο συμφέρον.¹ Επειδή για τον προβαλλόμενο σκοπό της επεξεργασίας είναι αναγκαία η χορήγηση στοιχείων που αφορούν μόνο στο αυτό φύλο με αυτό του αιτούντος και που πιθανολογείται ότι εδόθησαν για υιοθεσία, κατ' άρθρο 4 ν. 2472/1997.

9. Επειδή, το Νοσοκομείο Ιπποκράτειο οφείλει, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 3 του ν.2472/1997, να ενημερώσει τα ενδιαφερόμενα υποκείμενα ότι προσωπικά τους δεδομένα θα χορηγηθούν στον Α, εφόσον δεχθεί το αίτημα του τελευταίου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή κρίνει ότι η χορήγηση των αιτούμενων από τον Α στοιχείων ανήκει στην αρμοδιότητα του υπεύθυνου επεξεργασίας, ο οποίος θα πρέπει ν' αποφανθεί λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις τους άρθρου 1559 παρ. 2 ΑΚ και άρθρου 12 ν. 2472/1997, αφού προηγουμένως ενημερώσει τα υποκείμενα των δεδομένων, εάν η ενημέρωση αυτή καθίσταται εφικτή.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Πέτρος Χριστόφορος

Γεωργία Παλαιολόγου

¹ Βλ. και ΑΠΔΠΧ Απόφαση 32/2002, βάσει της οποίας η χορήγηση των σχετικών δεδομένων δεν αντίκειται στο ν. 2472/1997. Κατά την απόφαση αυτή πρέπει να χορηγηθούν στοιχεία που να αφορούν μονάχα τέκνα του ιδίου φύλου και που να πιθανολογείται ότι δόθηκαν για υιοθεσία όπως όταν είναι αγνώστου πατρός ή μητρός ή είναι εγκαταλελειμμένα.